

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 16.
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	8718/22
Tárgy:	A Tanács következtetései – Uniós stratégiai megközelítés a korábbi harcosok lefegyverzésének, leszerelésének és reintegrációjának (DDR) támogatására

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a korábbi harcosok lefegyverzésének, leszerelésének és reintegrációjának (DDR) támogatására vonatkozó uniós stratégiai megközelítésről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2022. május 16-i ülésén jóváhagyott.

**A Tanács következtetései – Uniós stratégiai megközelítés
a korábbi harcosok lefegyverzésének, leszerelésének és reintegrációjának (DDR)
támogatására**

1. Emlékeztetve az EU kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégiában, a külső konfliktusok és válságok integrált megközelítéséről, illetve a biztonságról és védelemről szóló tanácsi következtetésekből, valamint a stratégiai iránytűben megfogalmazott törekvésekre, a Tanács jóváhagyja az „Uniós stratégiai megközelítés a korábbi harcosok lefegyverzésének, leszerelésének és reintegrációjának (DDR) támogatására” című közös közleményt, amely naprakésszé teszi a DDR támogatására vonatkozó, 2006. évi koncepciót.

2. A Tanács tisztában van azzal, hogy a DDR olyan önkéntes folyamatra utal, amelynek során a fegyveres erők és csoportok férfi és női tagjai és szövetségesei leteszik a fegyvert, elhatárolódnak a parancsnoki és ellenőrzési struktúráktól, visszatérnek a civil életbe, és fenntartható módon visszailleszkeszhetnek a helyi közösségekbe. A nemzeti és helyi felelősségvállaláson alapuló, emberközpontú és kontextusfüggő DDR-folyamatok politikai jellegűek, és központi elemét képezik a fegyveres összetűzésektől a politikai szerepvállalás és az inkluzív kormányzás irányába tartó elmozdulásnak az Unió közeli szomszédságában és a távolabbi térségekben, továbbá hozzájárulnak a stabilizációhoz, valamint a fenntartható békéhez és fejlődéshez.

3. A Tanács tudatában van annak, hogy a DDR-folyamatok sokrétűek, és sok esetben a konfliktusciklus valamennyi szakaszában támogatásra szorulnak. Ami a korábbi harcosok és szövetségeseik, illetve az őket visszafogadó közösségek részére nyújtott támogatást illeti, annak az érintettek szociális és pszichoszociális, gazdasági, politikai, jogi, biztonsági és egészségügyi szükségleteinek kielégítése érdekében szakpolitikai megfontolások által vezéreltnek, konfliktusérzékenynek és jogalapúnak kell lennie. Az EU továbbra is elkötelezett marad valamennyi emberi jog előmozdítása, védelme és érvényesítése mellett, továbbá a Pekingi Cselekvési Platformnak és a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjának, valamint az ezek felülvizsgálati konferenciáin született eredményeknek a teljes körű és tényleges végrehajtása mellett, és ezzel összefüggésben a jövőben is kiáll a szexuális és reprodukív egészség és jogok érvényesítése mellett. Mindezek fényében az EU újólag megerősíti, hogy elkötelezett azon, minden embert megillető jog előmozdítása, védelme és érvényesítése mellett, hogy saját szexualitása, illetve szexuális és reprodukív egészsége felett teljes mértékben maga rendelkezzen, továbbá arra vonatkozóan szabad és felelősségteljes döntéseket hozzon, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszerszertől és erőszaktól mentesen. Az EU továbbá hangsúlyozza, hogy egyetemes hozzáférést kell biztosítani a szexuális és reprodukív egészséggel kapcsolatos jó minőségű, megfizethető és átfogó tájékoztatáshoz, oktatáshoz – ezen belül is az átfogó szexuális neveléshez – és egészségügyi szolgáltatásokhoz.
4. A Tanács változatlanul tudatában van annak, hogy a különböző életkorú férfiak, nők, fiúk és lányok – köztük a nemzeti vagy etnikai, vallási, nyelvi és politikai kisebbségekhez, illetve az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban (UNDRIP) foglaltaknak megfelelően az őslakos népekhez tartozók – eltérő, egyedi és nem homogén szükségletekkel rendelkeznek, továbbá hogy rendkívül fontos a DDR-folyamatokban való teljes körű, egyenlő és érdemi részvételük. A Tanács hangsúlyozza, hogy a DDR-rel kapcsolatos fellépések során figyelembe kell venni az érintettek életkorát és érvényesíteni kell a nemek közötti egyenlőség szempontját, a támogathatósági kritériumok tekintetében is.

5. A Tanács elismeri, hogy a DDR-folyamatokhoz és azok alkotóelemeihez nyújtott támogatás nemzeti szinten kidolgozott stratégiákba való beépítése elősegítheti az összes érintett szereplő tartós politikai felelősségvállalását. A Tanács hangsúlyozza a DDR és más olyan folyamatok közötti fontos összefüggéseket, amelyek támogatják a stabilizációt és az erőszakos konfliktustól a fenntartható béke irányába való elmozdulást, valamint rámutat a mögöttes kihívások egymáshoz kapcsolódó jellegére és azok nemek szerint eltérő hatásaira. E tekintetben nagy jelentőséggel bírnak a következők támogatását célzó kezdeményezések: közvetítés, a biztonsági ágazat irányítása és reformja, átmeneti igazságszolgáltatás, az erőszak csökkentése a közösség szintjén; a radikalizálódás, az erőszakos szélsőségesesség, valamint a szexuális és nemi alapú erőszak megelőzése; a konfliktusokban érintett gyermekek védelme; a természeti erőforrások illegális kiaknázása, valamint a szervezett bűnözés, többek között az emberkereskedelem elleni küzdelem; a kulturális örökség védelme és megőrzése; a fegyverek és lőszerek áramlásának kezelése.
6. A Tanács hangsúlyozza, hogy az uniós integrált megközelítés eszköztárának teljes körű igénybevétele során fontos a gyors fellépés, valamint a közép- és hosszú távú szerepvállalás közötti koordináció. E fellépéseknek közös, összehangolt értékeléseken és konfliktus- és kontextuselemzésen kell alapulniuk. Ennek fényében a Tanács üdvözli a DDR-folyamatokhoz nyújtott azon hozzájárulásokat, amelyek például konfliktusmegelőzésre, békeépítésre és közvetítésre irányuló kezdeményezések – köztük helyi és közösségi irányítású kezdeményezések –, kapacitásépítés, hosszú távú fejlesztési támogatás, valamint az alternatív megélhetési lehetőségek előmozdítása révén valósulnak meg, az NDICI – Globális Európa finanszírozásával. Az EU katonai és polgári KBVP-missziók és -műveletek keretében is hozzájárulhatna a DDR-hez, utóbbiak esetében akkor, ha azok megfelelnek a polgári KBVP területére vonatkozó paktum előírásainak.

7. A Tanács kiemeli: fontos, hogy reális, rugalmas, konfliktusérzékeny, valamint az életkort figyelembe vevő és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő DDR-fellépések valósuljanak meg, amelyeket a közös közleményben foglalt elvek vezérelnek, és amelyek összhangban állnak a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrenddel, a fiatalokról, a békéről és a biztonságról szóló határozattal, valamint a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatával foglalkozó menetrenddel, továbbá az emberi jogok nemzetközi jogával, a nemzetközi humanitárius joggal és a nemzetközi büntetőjoggal. Ennek szellemében a Tanács hangsúlyozza, hogy minden esetben központi jelentőséggel bír a fegyveres erőkkal és csoportokkal kapcsolatban álló gyermekek feltétel nélküli és azonnali védelme, szabadon bocsátása és családjukba és a közösségbe való reintegrációja, összhangban a nemzetközi gyermekjogi normákkal, valamint a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatával foglalkozó uniós menetrenddel és annak konkrét iránymutatásaival. A Tanács elismeri továbbá a DDR-folyamatokban részt vevő fiatal férfiak és nők sajátos igényeit, lehetőségeit és elvárásait, valamint hangsúlyozza, hogy ezeket valamennyi DDR-folyamat keretében aktív konzultáció, szerepvállalás és részvétel révén kell kezelni, továbbá kötelezettséget vállal arra, hogy „A fiatalok a külső tevékenységekben” című 2020-as tanácsi következtetéseknek megfelelően az ifjúsági perspektívát is beépíti majd a DDR-folyamatokba.
8. A Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU és a tagállamok a partnerekkel szoros együttműködésben és koordinációban támogassák a DDR-folyamatokat, többek között a helyszínen is. E tekintetben kulcsszerepet játszik az ENSZ, a Világbank, az Afrikai Unió és más nemzetközi, illetve regionális szervezetek – kellően tiszteletben tartva az EU intézményi keretét –, a fogadó államok hatóságai, a szomszédos és regionális szereplők, valamint az uniós értékeket és célkitűzéseket osztó harmadik államok, továbbá a civil társadalom, ezen belül is az ifjúsági szervezetek. A Tanács ezenfelül arra ösztönzi az Európai Külügy Szolgálatot és az Európai Bizottságot, hogy támaszkodjanak arra, hogy az uniós DDR-fellépések az ENSZ integrált DDR-előírásaira (IDDRS) épülnek. Hangsúlyozza továbbá, hogy megfelelő képzési és tájékoztatási intézkedések révén meg kell erősíteni és biztosítani kell a szükséges szakértelmet az EKSZ-nél és a Bizottság szolgálatainál, az uniós küldöttségeken belül, valamint a KBVP-missziók és műveletek során, csakúgy mint a közvetítéssel és a tárgyalásokkal összefüggésben.
9. A Tanács felkéri az Európai Külügyi Szolgálatot és a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben:

- gondoskodjanak a közös közlemény végrehajtásáról annak érdekében, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni az uniós DDR-fellépésekben rejlő lehetőségeket, és ezeket a fellépéseket a külső konfliktusok és válságok integrált uniós megközelítésével összhangban helyezzék a partnerországokkal és -régiókkal – többek között a partnerségek és politikai párbeszéd keretében – megvalósuló átfogó uniós szerepvállalás tágabb kontextusába,
- biztosítsák a DDR támogatásához szükséges pénzügyi erőforrásokat és személyzetet, elsősorban azáltal, hogy az NDICI – Globális Európa keretében elegendő finanszírozást különítenek el erre a célra,
- tegyék lehetővé a tapasztalatok összegyűjtését többek között a végrehajtó partnerek, a fogadó államok hatóságai és a civil társadalom körében, továbbá emlékeztet arra, hogy a DDR-rel kapcsolatos uniós kötelezettségvállalások végrehajtását rendszeresen nyomon kell követni és értékelni kell, és abból le kell vonni a megfelelő tanulságokat,
- erősítsék meg a DDR-rel kapcsolatos koordinációt, együttműködést és partnerségeket az ENSZ-szel, a nemzetközi és regionális szervezetekkel, az adományozó partnerekkel és a civil társadalommal,
- mozgítsák elő a DDR-folyamatok hatékonyságát az erőszakos konfliktustól a stabilitás és a fenntartható béke irányába tartó elmozdulás részeként.
